

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
_____"_____"_____
2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sosial proqramlar və xidmətlər

Fənn proqramı: Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin 2386 nömrəli, 28.08.2020-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B16

Tədris ili: IV (2025-2026) semestr: VII

Tədris yükü: Auditoriya saati- 14 saat (8 saat müəhazirə, 6 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Məmmədzadə Səkinə Telman qızı

E-mail ünvanı: mammadzadasakina@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə.Məmmədov k.19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Aytəkin Hüseynli, Bakı, 2013,
2. Cavid Şahmalıyev, Sosial iş bacarıqları
3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi saytı- <https://president.az/>
4. Rəna Məmmədova, Sosial işə giriş Müntəxəbat. I hissə. Bakı
5. A.D. Zamanov, H.L. Əliyeva. Sosial işin əsasları. Bakı -2015
6. <https://e-qanun.az/>

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

"Sosial proqramlar və xidmətlər" fənni sosial proqramlar və xidmətlərin mahiyyəti, cəmiyyətin sosial xidmət sferasının inkişafına təsiri prosesinin öyrənilməsi və sosial iş sistemində tətbiqi qaydalarını öyrədir. Tələbələri sosial iş təcrübəsi zamanı zəruri olan bilik, bacarıq və vərdisləri inkişaf etdirmək, sosial proqramlar və xidmətlər anlayışı, qəbul edilmiş proqramlar haqqında məlumatlandırmaq, tələbələri sosial xidmətlərin müxtəlif formaları və üsulları ilə tanış etmək və s. fənnin tədrisinin əsas məqsədlərindən biri hesab edilir. Həmçinin tədris kursu "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət fənləri" kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi 3 tədris ilinin beşinci semestrində 14 saat (8 s. müəhazirə, 6 s. məşğələ) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə "sosial proqramlar və xidmətlər" mövzusu, məqsədi, vəzifələri, əsas problemləri ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlara yer verilir. Tələbələr fənni öyrənməklə sosial işlə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərəkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat , seminar 15 saat. Cəmi: 45 saat.

№	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu1. “Sosial proqramlar və xidmətlər” anlayışları haqqında ümumi məlumat. Plan: - Sosial proqram anlayışının mahiyyəti. - Sosial layihə və proqram anlayışlarının fərqləndirici cəhətləri. - Sosial proqramların hazırlanması prosesi. - Sosial- iqtisadi səmərəliliyin qiymətləndirilməsi vasitəsi kimi proqrama ümumi tələblər. - Sosial qiymətləndirmənin aparılmasında xarici təcrübə.	2	2	
2	Mövzu 2. Sosial müdafiə sistemində sosial iş Plan: “Sosial xidmət haqqında” AR qanunu (Ümumi müddəalar). - Çətin həyat şəraitində olan şəxs(ailəyə) sosial xidmət göstərilməsinin təşkili. - Sosial xidmət göstərən subyektlər. - Sosial xidmətin formaları və növləri. - Palliativ yardım xidmətləri.	2	2	
3	Mövzu 3. Ailə və uşaqların sosial müdafiəsində proqram və xidmətlərin rolu Plan: - Ailə və uşaqlara göstərilən sosial xidmətin məqsədi. - Çətin uşaqlarla iş üzrə göstərilən sosial xidmətlər. - Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı. “Azərbaycan Respublikasında dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (De-institusionalizasiya) və alternativ qayğı” Dövlət Proqramı (2006-2015).	2		
4	Mövzu 4. Risk qrupları və sosial xidmətlər Plan: “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı. “2016-2020-ci illər üçün İİV/QİÇS-lə mübarizə üzrə Tədbirlər Proqramı”. “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019–2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı”.	2	2	
	Cəmi:	8 s.	6 s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Fənnin tədrisinin məqsədi, tələbələrə sosial xidmətin formaları, növləri, sosial xidmət sahəsində qəbul olunmuş proqramlar, qanunvericilikdə mövcud sosial proqramların mahiyyəti, sturukturu, formaları barədə sistemli biliklərlə yaxından tanış etmək, onlara bu istiqamətdə müvafiq ixtisas bilikləri və peşə fərdi işlərini dərinlən aşılamaqdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Sosial işdə proqramlar və xidmətlərin nəzəri əsaslarını öyrənir;
- Sosial xidmətlərin tədqiq sahəsində vacib olan məlumatları mənimsəyir;
- Fərqli situasiyalarda sosial problemləri araşdırarkən, sosial proqramlar və xidmətləri qiymətləndirib təhlil edərək nəzəri bilikləri praktiki fəaliyyətlə əlaqələndirmək metodlarına yiyələnir;

- Sosial iş prosesi zamanı xidmətlərin, proqramların yaradılmasında tədqiqatların istifadəsi qaydalarını öyrənir;
- Sosial problemlərə proqram və xidmətlərlə müdaxilə metodologiyalarının praktik tətbiqi yollarını mənimsəyir;

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Sosial proqram anlayışının mahiyyəti.
2. Sosial layihə və proqram anlayışlarının fərqləndirici cəhətləri.
3. Sosial proqramların hazırlanması prosesi.
4. Sosial- iqtisadi səmərəliliyin qiymətləndirilməsi vasitəsi kimi proqrama ümumi tələblər.
5. Sosial qiymətləndirmənin aparılmasında xarici təcrübə.
6. Monitoring və qiymətləndirmə fəaliyyəti.
7. Sosial proqramların effektivliyinin ekspert qiymətləndirilməsi.
8. QHT-lərin inkişafı üçün sosial proqram və layihələrin qiymətləndirilməsi.
9. "Sosial xidmət haqqında" AR qanunu (Ümumi müddəalar).
10. Çətin həyat şəraitində olan şəxsə(ailəyə) sosial xidmət göstərilməsinin təşkili.
11. Sosial xidmət göstərən subyektlər.
12. Sosial xidmətin formaları və növləri.
13. Azərbaycan Respublikasında sosial xidmət sisteminin mövcud vəziyyəti.
14. Palliativ yardım xidmətləri.
15. Ailə və uşaqlara göstərilən sosial xidmətin məqsədi.
16. Çətin uşaqlarla iş üzrə göstərilən sosial xidmətlər.
17. Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı.
18. "Azərbaycan Respublikasında dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (De-institusionalizasiya) və alternativ qayğı" Dövlət Proqramının(2006-2015) mahiyyəti.
19. "Azərbaycan Respublikasında dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (De-institusionalizasiya) və alternativ qayğı" Dövlət Proqramının(2006-2015) məqsəd və vəzifələri.
20. Palliativ qayğı xidmətlərinin məqsəd və vəzifələri.
21. Müasir dövrdə palliativ yardım konsepsiyası.
22. Azərbaycanda palliativ yardım xidmətlərinin əsas konsepsiyası.
23. "2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı"nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı.
24. "2016-2020-ci illər üçün İİV/QİÇS-lə mübarizə üzrə Tədbirlər Proqramı".
25. "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019–2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı".

XIV.Kollektivium sualları:

--blok--

Sosial proqram anlayışının mahiyyəti.
 Sosial layihə və proqram anlayışlarının fərqləndirici cəhətləri.
 Sosial proqramların hazırlanması prosesi.

--blok--

Sosial- iqtisadi səmərəliliyin qiymətləndirilməsi vasitəsi kimi proqrama ümumi tələblər.
 Sosial qiymətləndirmənin aparılmasında xarici təcrübə.
 Sosial xidmətin formaları və növləri.

--blok--

Palliativ yardım xidmətləri.
 "Sosial xidmət haqqında" AR qanunu (Ümumi müddəalar).
 Çətin həyat şəraitində olan şəxsə(ailəyə) sosial xidmət göstərilməsinin təşkili.
 Sosial xidmət göstərən subyektlər.

"Sosial proqramlar və xidmətlər " fənninin sillabusu 050807-" Sosial iş" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 29 aprel 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №10) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllim:

S.T.Məmmədzadə

Kafedra müdiri:

dos.A.X.Əliyev

